

2011. According to this law, the Hungarian school system has the following structure: primary education of students, organized as a single 8-grade school structure (usually for students aged 6 up to 14 years of study, from 1 to 8 grades). Students receive their primary education in the primary school (Általános iskola), which has the second level. The first level (grades 1-4) is fundamental; the second one is the lower level of secondary education covers 5-8 grades [1; 2]. Gymnasium education competed with professional institutions and this provoked changes in Hungary. Improving the level of educational services for adults and improving vocational education has opened new avenues for the conscious participant who has a profession but wants to get a new specialty and the opportunity to work in another field.

After conducting a survey, experts named several reasons why a person seeks a different education: he works in a certain field, but does not have the appropriate education; fulfilled a dream; wanted to master, but did not have the opportunity; hobby. Adult learning takes place in free time from the main work and in the evening. Teachers who work with this category of participants in the educational process often have a professional “burnout”, there is a so-called “childhood”. But the positive thing is that getting another education is free. Teachers of the country are encouraged to study and improve not only advertising in the media, changes in policy, but also the lack of working professions and financial incentives.

References:

1. Available at: https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/et-monitor-report-2018-hungary_en.pdf
2. Available at: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/hungary_en

УДК 378.011.3-051:373.3]:008-029:2

Гальченко В. М.

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сьогодні засвідчує, що більшість психолого-педагогічних досліджень спрямовуються на вивчення особливостей гармонійно розвиненої особистості, аналізуються основні фактори становлення нової людини, творчої особистості.

Однак у значній частині з цих робіт не простежується спроб пов'язати процес формування творчої особистості із загальнокультурними процесами, не дається визначення або навіть загального опису того, що позначається терміном культура особистості.

Аналіз особливостей розвитку ціннісно-сміслової сфери особистості студентів представлений в роботах багатьох авторів: Г. М. Андреевої, Л. І. Анциферової, Б. С. Братуся, В. Є. Гаврилова, Д. Б. Ельконіна, О. В. Зіневич, Б. Ф. Ломова, С. С. Мачеевич, В. С. Мухіної, А. А. Реана та ін.

Метою нашого дослідження є надання характеристики духовної культури культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та розкриття деяких культурологічних аспектів її формування.

Культура особистості завжди індивідуальна, неповторна. Саме індивідуальність, оригінальність, вільне творче творення самого себе і навколишнього світу становлять найважливіші риси культури людини як особистості.

Культура особистості може бути:

а) в залежності від її характеру (загальною, професійною);

б) в залежності від рівня (культура мислення, культура поведінки, культура спілкування, культура діяльності);

в) в залежності від видів діяльності (економічна культура, політична культура, правова культура, релігійна культура, естетична культура) [4].

Сучасні дослідження у галузі формування духовної культури студентів педагогічних спеціальностей засвідчили, що ця категорія молоді більше орієнтована на саморозвиток та самовдосконалення своєї духовної сфери. Зокрема, О. К. Нестеров стверджує, що духовна культура студента, як професійно значуща якість особистості, інтегрує духовні знання, спрямованість і досвід, які виступають внутрішнім орієнтиром та регулятором дій і вчинків в педагогічному саморозвитку майбутнього вчителя. Духовна культура проявляється в ситуаціях особистісного самовизначення, морального вибору та міжособистісного взаємодії.

На думку вченого, у структурі духовної культури студента виділяються когнітивний, орієнтовний і поведінковий компоненти, які відображають уявлення про духовні цінності культури і способах їх трансляції, спрямованість на ціннісне взаємодію, досвід духовно-практичної діяльності; формування духовної культури студента як процесу інтеграції знань про цінності духовної культури, духовних потреб і досвіду духовного дорослішання відображає внутрішню динаміку розширення досвіду самопізнання і духовного саморозвитку індивіда (духовне зростання) через діалог з Іншим та духовно-практичну діяльність, і здійснюється на основі підтримки спрямованості особистості до самовдосконалення в руслі вищих цінностей людського буття – істини, добра, краси [3].

Погоджуємося з дослідженнями багатьох учених, які вважають, що культура є органічною системою, характерними ознаками якої є внутрішній запал і творчий імпульс. Культура виникла і набула подальшого розвитку в соціумі, тому вона завжди представляє духовну сферу соціального організму. Втрата духовного означає перехід культури в цивілізацію, тобто в культуру матеріальну.

На нашу думку, фундаментальним у структурі професійної культури особистості майбутнього педагога є саме її духовний компонент.

Духовний досвід накопичується особистістю у процесі її духовної життєдіяльності у межах певної культури. Підтвердженням цьому є дослідження В. Красних, яка, розглядаючи процес соціалізації індивіда, зазначає, що мислення і знання людини кожного покоління не успадковуються біологічно, а формуються прижиттєво в процесі засвоєння культури, яка створена попередніми поколіннями. Таким чином, породжується досвід людини [1].

Відтак, покликанням людини, яка обрала професію вихователя закладу дошкільної освіти, має стати наполеглива праця над духовним світом, як власним, так і вихованців. Підготовка таких спеціалістів має базуватися на формуванні не лише професійної компетентності, а на побудові гуманістичного базису – спрямованості на загально людські цінності, високий рівень культури.

Використана література:

1. Красных В. В. Основы психолінгвистики и теории коммуникации: Курс лекций. Москва : “Гнозис”, 2001. 270 с.
2. Мачеевич С. С. Культура личности : методологический подход : автореф. дисс. ... канд. филос. наук. специальности 17.00.08 – “Теория и история культуры”. Москва, 1991. 15 с.
3. Нестеров А. К. Формирование духовной культуры студентов педагогических университетов в процессе освоения ценностного содержания культурологических дисциплин : автореф. дисс. ... канд. пед. наук ; 13.00.01 – “Общая педагогика, история педагогики и образования”. Оренбург, 2001. 184 с.
4. Суперека С. В. Культурология. Учебный минимум. Москва : Юриспруденция, 2005. 28 с.

УДК 159.9

Гордієвський Д. Є., Драч Н. В.

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД ЕМОЦІЙНОМУ ВИГОРАННЮ

Важливою умовою гармонійного, цілісного розитку особистості є якісно побудована, ефективна та результативна система використання ресурсу. Відомий американський психолог К. Роджерса зазначив: “Ніщо не може змусити прорости зерно, але можна створити доволі сприятливі умови, в яких воно проросте”. Саме зараз важливо розуміти які є ефективні інструменти використання ресурсу саме практичного психолога, оскільки характер роботи потребує високого рівня самовіддачі, а також володінням певними техніками саморегуляції, особливо в умовах пандемії COVID-19.

З огляду на актуальність і важливість означеного питання метою статті є презентація моделі поведінки, спрямованої на профілактику емоційного вигорання. Зокрема, О. А. Козирева зазначає, що “система професійної діяльності педагога-психолога, спрямована на створення умов для позитивного розвитку відносин дітей і дорослих в освітній ситуації, психологічний і психічний розвиток дитини з орієнтацією на зону її найближчого розвитку” [1]. За О. М. Байер, “робота психолога актуалізує необхідність створення цілісної системи психологічного забезпечення розвивальної освіти, що охоплює розроблення науково обґрунтованих концепцій і програм навчання; міждисциплінарне проектування нових дитиноцентристських моделей змісту освіти; створення принципово нових моделей підготовки самих психологів; обґрунтування ефективних форм психологічної підготовки” [2].

Тому саме зростання професійної компетентності практичних психологів на основі опанування нових знань і навичок є дієвим інструментом для профілактики емоційного вигорання.

У контексті визначення мети і завдань психологічна служба вивчала питання, пов’язані з поняттям успіху, підходами до його вимірювання, складовими, підґрунтям і шляхами здобуття. Отже, розглянемо передусім дослідження складових успіху у вітчизняній та зарубіжній літературі. Зважаючи на ідеї